

Vasile Nemeș

Titlurile de credit și alte instrumente de plată

Cuprins

Capitolul I. Noțiunea, caracterele juridice și clasificarea titlurilor de credit	1
<i>Secțiunea 1. Precizări prealabile</i>	1
§1. Noțiunea de credit	1
§2. Noțiunea de titlu de credit	3
<i>Secțiunea a 2-a. Elementele incorporale ale titlurilor de credit</i>	4
<i>Secțiunea a 3-a. Caracterele titlurilor de credit</i>	5
<i>Secțiunea a 4-a. Clasificarea titlurilor de credit</i>	7
Capitolul II. Cambia	10
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și caracterele cambiei</i>	10
§1. Precizări prealabile	10
§2. Apariția și evoluția cambiei	11
§3. Reglementare și definiție	12
§4. Caracterele cambiei	13
<i>Secțiunea a 2-a. Cuprinsul cambiei</i>	16
§1. Mențiunile obligatorii ale cambiei	16
1.1. Denumirea de cambie	16
1.2. Ordinul necondiționat de a plăti o sumă determinată	17
1.3. Numele trasului/codul de identificare	17
1.4. Arătarea scadenței	18
1.5. Arătarea locului unde trebuie făcută plata	19
1.6. Numele aceluia căruia sau la ordinul căruia trebuie făcută plata (numele beneficiarului cambiei)	19
1.7. Arătarea datei și a locului emiterii cambiei	20
1.8. Semnătura trăgătorului/codul de identificare	21
1.9. Semnătura celui care acceptă la plată cambia, respectiv trasul	21
1.10. Reprezentarea cambială	22
1.10.1. Condiții	22

1.10.2. Lipsa mandatului/depășirea limitelor reprezentării cambiale (falsul reprezentant) _____	25
1.10.3. Concursul între cele două categorii de reglementări _____	27
§2. Mențiunile facultative ale cambiei _____	27
2.1. Mențiuni care influențează obligația cambială _____	28
2.2. Mențiuni care nu au niciun efect asupra obligației cambiale _____	28
2.3. Clauze considerate nescrise în schimb _____	29
2.4. Mențiuni care atrag nulitatea obligației cambiale _____	30
§3. Consecințele lipsei mențiunilor obligatorii ale cambiei _____	30
§4. Cambia în alb _____	31
<i>Secțiunea a 3-a. Girul cambiei</i> _____	31
§1. Noțiune _____	31
§2. Condițiile de validitate a girului _____	32
2.1. Condițiile de fond ale girului _____	32
2.2. Condițiile de formă ale girului _____	33
2.3. Girul în alb _____	34
§3. Efectele transmiterii cambiei prin gir _____	35
3.1. Efectul translativ al girului _____	35
3.2. Efectul de garanție al girului _____	36
3.3. Efectul de legitimare al girului _____	37
§4. Girul cambiei în anumite situații speciale _____	37
<i>Secțiunea a 4-a. Cesiunea cambiei</i> _____	38
<i>Secțiunea a 5-a. Avalul cambiei</i> _____	39
§1. Noțiune și particularități _____	39
§2. Condițiile de valabilitate ale avalului _____	41
2.1. Condițiile de fond ale avalului _____	41
2.2. Condițiile de formă ale avalului _____	42
§3. Efectele avalului _____	42
3.1. Obligațiile avalistului _____	42
3.2. Drepturile avalistului _____	43
<i>Secțiunea a 6-a. Acceptarea cambiei de către tras</i> _____	44
§1. Noțiune _____	44
§2. Prezentarea cambiei pentru acceptare _____	44
§3. Condițiile acceptării cambiei _____	46

§4. Efectele acceptării cambiei de către tras _____	48
§5. Acceptarea cambiei de către alte persoane _____	49
5.1. Indicatul la nevoie _____	49
5.2. Intervenientul pentru onoare _____	50
5.3. Efectele acceptării cambiei de către indicatul la nevoie sau intervenientul pentru onoare _____	51
<i>Secțiunea a 7-a. Plata cambiei</i> _____	53
§1. Noțiuni generale _____	53
§2. Data plății cambiei _____	54
§3. Locul plății cambiei _____	56
§4. Efectele plății cambiei _____	57
§5. Moneda de plată a cambiei _____	58
§6. Plata cambiei prin trunchiere _____	60
6.1. Noțiune și reguli _____	60
6.2. Obligațiile instituțiilor bancare implicate în plata cambiilor prin trunchiere _____	61
§7. Consecințele neplății cambiei _____	63
7.1. Acțiunile cambiale _____	63
7.1.1. Acțiunile directe _____	63
7.1.2. Acțiunile de regres _____	63
7.1.2.1. Condițiile exercitării acțiunilor de regres _____	64
7.1.2.2. Obiectul acțiunii de regres _____	69
7.1.2.3. Efectele plății cambiei pe calea acțiunii de regres _____	70
7.1.2.4. Decăderea din dreptul la acțiunea de regres _____	70
7.1.2.5. Ineficacitatea acțiunilor cambiale și de regres _____	71
7.1.2.6. Exercițarea acțiunilor de regres înainte de scadența cambiei _____	71
7.1.3. Regimul juridic al neregularităților și dificultăților privind valorificarea cambiei în anumite situații speciale _____	75
7.1.4. Executarea cambială _____	77
7.1.4.1. Precizări prealabile _____	77

7.1.4.2. Formalitățile necesare începerii executării cambiale _____	77
7.1.4.3. Contestația la executarea cambială _____	78
7.1.4.4. Judecarea contestației la executare _____	79
7.1.4.5. Excepții și apărări de fond _____	80
7.1.5. Cesiunea creanțelor din cuprinsul cambiei _____	81
7.1.6. Prescripția acțiunilor cambiale _____	83
7.2. Acțiunile extracambiale _____	84
7.2.1. Acțiunea causală _____	84
7.2.2. Acțiunea de îmbogățire fără justă cauză _____	86
Capitolul III. Biletul la ordin _____	87
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și caracterele biletului la ordin _____</i>	<i>87</i>
§1. Precizări prealabile _____	87
§2. Noțiune și conținut _____	87
§3. Părțile biletului la ordin _____	88
§4. Biletul la ordin emis cu titlu de garanție? _____	89
§5. Semnificația noțiunii de „garanție” a biletului la ordin _____	91
<i>Secțiunea a 2-a. Cuprinsul biletului la ordin _____</i>	<i>93</i>
§1. Mențiunile obligatorii ale biletului la ordin _____	93
1.1. Denumirea de bilet la ordin _____	93
1.2. Promisiunea necondiționată de a plăti o sumă determinată _____	93
1.3. Arătarea scadenței _____	94
1.4. Arătarea locului unde trebuie făcută plata _____	96
1.5. Numele/denumirea aceuia căruia sau la ordinul căruia plata trebuie făcută _____	96
1.6. Data și locul emiterii biletului la ordin _____	97
1.7. Semnătura emitentului _____	97
1.8. Elementele de identificare ale emitentului _____	97
§2. Consecințele nerespectării mențiunilor obligatorii ale biletului la ordin _____	98
§3. Biletul la ordin în alb _____	98
3.1. Noțiune și condiții _____	98
3.2. Scadența biletului la ordin în alb _____	99

3.3. Biletul la ordin în alb versus biletul la ordin plătitibil la vedere _____	102
<i>Secțiunea a 3-a. Girul biletului la ordin</i> _____	102
<i>Secțiunea a 4-a. Scontarea biletului la ordin</i> _____	105
<i>Secțiunea a 5-a. Avalul biletului la ordin</i> _____	106
<i>Secțiunea a 6-a. Plata biletului la ordin</i> _____	107
§1. Regulile plății biletului la ordin _____	107
§2. Consecințele neprezentării la plată a biletului la ordin _____	109
<i>Secțiunea a 7-a. Executarea silită a biletului la ordin</i> _____	111
§1. Linii directe _____	111
§2. Contestația la executarea cambială _____	112
Capitolul IV. Cecul _____	116
<i>Secțiunea 1. Noțiunea, reglementarea și particularitățile cecului</i> _____	116
<i>Secțiunea a 2-a. Condiții speciale privind emiterea cecului</i> _____	118
§1. Existența disponibilului la bancă _____	118
§2. Existența convenției privind emiterea cecului _____	122
<i>Secțiunea a 3-a. Cuprinsul cecului</i> _____	122
§1. Mențiunile obligatorii ale cecului _____	122
1.1. Denumirea de cec _____	123
1.2. Ordinul necondiționat de a plăti o sumă de bani _____	123
1.3. Denumirea instituției de credit care trebuie să plătească, având calitatea de tras _____	123
1.4. Indicarea locului unde trebuie făcută plata _____	124
1.5. Arătarea datei și a locului emiterii cecului _____	124
1.6. Semnificația noțiunilor de „emitere” și de „emitent al cecului” _____	125
1.7. Numele, semnătura și codul trăgătorului _____	126
§2. Consecințele nerespectării condițiilor privind mențiunile obligatorii ale cecului _____	128
<i>Secțiunea a 4-a. Cecul în alb</i> _____	128
§1. Noțiune și condiții _____	128
§2. Cecul în alb. Contradicție legislativă. Controverse jurisprudențiale _____	130

<i>Secțiunea a 5-a. Transmiterea cecului</i>	134
§1. Nulitatea girului	135
§2. Efectele girului	136
§3. Mențiuni speciale ale girului cecului	137
<i>Secțiunea a 6-a. Avalul cecului</i>	138
<i>Secțiunea a 7-a. Plata cecului</i>	140
§1. Noțiuni generale	140
§2. Plata cecurilor emise în alb	141
§3. Plata cecului prin trunchiere	142
§4. Consecințele neplății cecului	146
§5. Regresul și protestul de neplată	148
5.1. Precizări prealabile	148
5.2. Persoanele împotriva cărora se exercită protestul	148
5.3. Forma protestului și persoanele abilitate să îl întocmească	149
5.4. Persoanele vizate de protest	150
5.5. Mențiunile protestului	150
5.6. Păstrarea protestelor	151
5.7. Încunoștințarea obligațiilor de regres privind întocmirea protestului	152
5.8. Scutirea întocmirii protestului	152
5.9. Acțiunile de regres	153
5.10. Impedimente în formularea protestului	154
<i>Secțiunea a 8-a. Executarea cecului</i>	155
§1. Procedura	155
§2. Propunere legislativă	157
§3. Invocarea excepțiilor	158
<i>Secțiunea a 9-a. Prescripția aplicabilă acțiunilor derivate din cec</i>	159
<i>Secțiunea a 10-a. Anularea și înlocuirea cecului</i>	160
<i>Secțiunea a 11-a. Acțiunile cauzale</i>	164
Capitolul V. Incidența bancară	166
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i>	166
<i>Secțiunea a 2-a. Centrala Incidentelor de Plăți</i>	166
<i>Secțiunea a 3-a. Structura Centralei Incidentelor de Plăți</i>	167

<i>Secțiunea a 4-a. Noțiunea și caracteristicile incidentelor bancare</i>	167
<i>Secțiunea a 5-a. Interdicția bancară</i>	169
<i>Secțiunea a 6-a. Persoanele obligate să furnizeze informații aferente incidentelor de plăți la C.I.P.</i>	170
<i>Secțiunea a 7-a. Transmiterea și înregistrarea informației privind incidentele de plăți</i>	171
<i>Secțiunea a 8-a. Obligațiile Centralei Incidentelor de Plăți privind incidentele de plată înregistrate</i>	175
<i>Secțiunea a 9-a. Drepturile și obligațiile utilizatorilor de securi, cambii și bilete la ordin, privind informațiile supuse înregistrării la C.I.P.</i>	176
<i>Secțiunea a 10-a. Răspunderea băncilor pentru înregistrările și informațiile suspuse înscrierii în C.I.P.</i>	177
<i>Secțiunea a 11-a. Suspendarea, corectarea și anularea înregistrărilor privind incidentele de plăți din baza de date a C.I.P.</i>	178
§1. Precizări prealabile	178
§2. Suspendarea interdicției bancare	178
§3. Reluarea cursului interdicției bancare	179
§4. Anularea incidentelor bancare	180
4.1. Precizări prealabile	180
4.2. Căile anulării incidentelor bancare	180
4.3. Anularea judiciară a incidentelor bancare	181
4.4. Competența instanțelor în anularea incidentelor bancare	182
4.5. Termenul de introducere a acțiunii	183
4.6. Motivele cererii	183
4.7. Limitele judecății	184
4.8. Anularea extrajudiciară	185
§5. Corectarea erorilor pentru informațiile privind incidentele bancare	186
<i>Secțiunea a 12-a. Efectele incidenței bancare asupra relațiilor de afaceri</i>	187

Capitolul VI. Acreditivul	188
<i>Secțiunea 1. Precizări prealabile</i>	188
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiune și caractere juridice</i>	190
§1. Precizări prealabile	190
§2. Noțiune	190
§3. Caracterele acreditivului	191
3.1. Acreditivul documentar este o modalitate/un mecanism de plată	191
3.2. Acreditivul este o modalitate de plată irevocabilă	192
3.3. Acreditivul este o modalitate de plată autonomă	192
3.4. Acreditivul documentar este o modalitate de plată instituționalizată	193
3.5. Acreditivul este o modalitate de plată condiționată de prezentarea unei documentații	194
§4. Mențiunile acreditivului documentar	195
<i>Secțiunea a 3-a. Participanții la acreditivul documentar</i>	197
§1. Ordonatorul	197
§2. Banca emitentă	199
2.1. Obligațiile băncii emitente	200
2.1.1. Precizări prealabile	200
2.1.2. Obligația de plată a acreditivului	200
2.1.3. Obligația acceptării la plată a cambiilor trase de către beneficiar	201
2.1.4. Obligația de negociere a cambiilor trase de către beneficiar	202
§3. Banca confirmatoare	204
3.1. Precizări prealabile	204
3.2. Obligațiile băncii confirmatoare	204
3.2.1. Obligația de plată a acreditivului	205
3.2.2. Obligația acceptării la plată a cambiilor trase de către beneficiar	205
3.2.3. Obligația de negociere a cambiilor trase de către beneficiar	206
§4. Banca avizatoare (banca desemnată)	207
§5. Beneficiarul	209
§6. Banca beneficiarului acreditivului	209

<i>Secțiunea a 4-a. Formele acreditivului</i>	210
§1. Acreditive revocabile și acreditive irevocabile	210
§2. Acreditive confirmate și acreditive neconfirmate	211
§3. Acreditive transferabile și acreditive netransferabile	212
§4. Acreditive cu plată la vedere, acreditive cu plată la termen și acreditive negociate	213
<i>Secțiunea a 5-a. Documente necesare derulării acreditivelor</i>	214
§1. Precizări prealabile	214
§2. Documentele de transport	215
2.1. Noțiune	215
2.2. Condițiile privind documentele de transport	215
§3. Documentele de asigurare	217
§4. Facturile comerciale	218
§5. Depunerea și verificarea documentelor	218
<i>Secțiunea a 6-a. Plata acreditivului</i>	219
§1. Precizări prealabile	219
§2. Condițiile plății	220
§3. Data plății	221
§4. Locul plății	221
§5. Efectele plății acreditivului	222
<i>Secțiunea a 7-a. Modificarea acreditivului</i>	223
<i>Secțiunea a 8-a. Transferarea acreditivului</i>	225
<i>Secțiunea a 9-a. Cesiunea încasărilor din acreditiv</i>	226
<i>Secțiunea a 10-a. Încetarea acreditivului</i>	228
<i>Secțiunea a 11-a. Scurt examen jurisprudențial internațional privind acreditivul documentar</i>	229
Bibliografie	233